

LOIS McMASTER BUJOLD

PALADINUL SUFLETELOR

Traducere de RALUCA CHIRVASE

Lois McMaster Bujold s-a născut în Columbus, Ohio, în 1949. Din 1995 trăiește în Minneapolis, Minnesota. A început să citească SF la nouă ani și a scris primele texte înainte de a intra la liceu. A scris primul roman (*Shards of Honor*) în 1983, iar în următorii doi ani încă două (*The Warrior's Apprentice* și *Ethan of Athos*), pe care le-a trimis unor edituri din New York. În 1984 a vândut prima povestire la *Twilight Zone Magazine*. În octombrie 1985 Baen Books i-a cumpărat toate cele trei romane, pe care le-a publicat în 1986. Cel de-al patrulea roman, *Falling Free*, i-a fost publicat în serial de *Analog Magazine* (1987-1988) și i-a adus primul premiu Nebula, în 1989. Pe al doilea l-a câștigat în anul următor, pentru nuvela „The Mountains of Mourning“ (care i-a adus și Premiul Hugo în 1990). Este foarte cunoscută datorită seriei Miles Vorkosigan, începută în 1986, din care a publicat până în prezent 12 romane. În 2006 a început o nouă serie, *Sharing Knife*, din care a publicat *Beguilement*, iar un al doilea roman, *Legacy*, va apărea în iulie.

Pentru Silvia Kelso,
o expertă în sintaxă și
o partizană înfocată a Istei

Capitolul 1

Ista se aplecă printre crenelurile din vârful turnului porții, sprijinindu-se pe piatra grunjoasă cu mâinile ei albe, și privi în jos cu o sfârșeală mută în vreme ce ultimii rămași la priveghi se făceau nevăzuți pe poarta castelului. Căii lor băteau cu copitele pe lespezile roase de timp ale pavajului, iar strigătele lor de rămas-bun răsunau prin portalul boltit. Preacinstitul ei frate, Provincarul de Baocia, împreună cu familia și suita sa, erau ultimii rămași din mulțimea care trebuia să plece, la două săptămâni încheiate după ce preoții sfârșiseră ritualurile funerare și ceremoniile de înmormântare.

Dy Baocia mai stătea încă de vorbă pe un ton moderat cu intendentul castelului, Ser dy Ferrej, care se îndrepta spre scara șei acestuia, cu o mină gravă pe chipul ridicat în timp ce asculta, fără îndoială, șuvoiul unor ultime porunci. Credinciosul dy Ferrej, cel care fusese în slujba răposatei Văduve Moștenitoare Provincara în ultimii douăzeci de ani ai îndelungatei sale șederi aici, la Valenda. Cheile castelului și ale donjonului sclipeau la chimirul care-i încingea mijlocul robust. Cheile mamei ei, pe care Ista le adunase și le păstrase, pe care mai apoi le încredințase fratelui ei mai mare laolaltă cu toate celelalte documente, inventare și instrucțiuni care au rămas în urma morții acelei mărețe femei. Și pe care dy Baocia le înapoiase, pentru a fi păstrate în deplină siguranță și pentru totdeauna, nu surorii lui, ci bunului, bătrânului, cinstului dy Ferrej.

Chei care să ferece porțile castelului în fața oricărei primejdii... și, la nevoie, care să o țină ferecată pe Ista.

E doar un obicei, zău. Iar eu nu mai sunt nebună, pe cuvânt.

Nu că ar fi vrut înapoi cheile mamei ei, nici viața mamei ei care s-a dus odată cu ele. Nici măcar nu știa prea bine ce vroia. Știa de ce se temea în schimb — să fie închisă într-un spațiu strâmt, întunecat, de oameni care o iubeau. Un dușman și-ar fi putut slăbi vigilența, istovit de atâta pază, ar fi lăsat garda jos; dragostea însă n-ar fi putut da greș. Își frământă cu neliniște degetele pe piatra zgrunțuroasă a zidului.

Cavalcada lui dy Baocia se împrăștie pe coasta dealului, coborându-se la vale, înspre cetate, iar în curând se pierdu în zare, prin mulțimea de acoperișuri din țiglă roșie. Întorcându-se, Dy Ferrej păși istovit înăuntru, pe poartă, dispărând și el din vedere.

Adierea vântului răcoros de primăvară desprinsă o suviță din părul cenușiu al Istei, abătându-i-o peste față și prinzându-i-o de buze; făcu o grimasă și își îndesă suvița la loc în împletitura meticuloasă care-i încununa creștetul. Era atât de strânsă încât o durea scalpul.

Vremea se încălzise în aceste ultime două săptămâni, prea târziu ca să-i mai aducă ușurare unei bătrâne, doborâtă la pat de boală și dureri. Dacă mama ei n-ar fi fost atât de bătrână, oasele ei zdrobite s-ar fi vindecat mai ușor, iar plămânii nu i s-ar mai fi inflammat atât de rău. De n-ar fi fost atât de plăpândă, poate că acea căzătură de pe cal nu i-ar fi fărâmat oasele înainte de toate. De n-ar fi fost atât de cumplit de încăpățânată, poate că n-ar fi avut ce căuta pe acel cal la vârsta ei... Ista privi în jos la degetele care-i sângerau și le ascunse degrabă în faldurile fusteii.

La ceremonia funerară, zeii arătaseră că sufletul bătrânei fusese luat la cer de Maica Verii, așa cum era de așteptat și cum era convenit. Nici măcar zeii nu îndrăzneau să-i încalce părerile acesteia asupra protoco-

lului. Ista și-o imagine pe bătrâna Provincară poruncind cerurilor și zâmbi un pic sinistru.

Și uite că am rămas singură în cele din urmă.

Cugetă la spațiile goale ale acelei singurătăți, la prețul ei teribil. Soțul, tatăl, fiul și mama îi plecaseră cu toții în mormânt, înaintea ei, fiecare când i-a venit sorocul. Fiica îi fusese revendicată de regatul Chalionului, într-o îmbrățișare la fel de strânsă ca cea a unui mormânt și era tot atât de puțin probabil că se va reîntoarce din poziția ei înaltă, prin voia celor cinci zei, ca și ceilalți de sub pământ. *Cu siguranță că am terminat cu toate.* Datoriile care o definisera, erau în întregime duse până la capăt. Pe vremuri, fusese fiica părinților ei. Apoi, soția mărețului și nefericitului Ias. Mama copiilor ei. În cele de pe urmă, păzitoarea mamei ei. *Ei bine, nu mai sunt nimic din toate acestea acum.*

Cine sunt eu, atunci când nu mai sunt înconjurată de zidurile vieții mele? Când s-a ales de toate praful și pulberea?

În orice caz, rămânea în continuare ucigașa Lordului dy Lutez. Cea de pe urmă ramășiță a micii și secretei ei tovarășii rămasă în viață acum. Cea în care se transformase și tot ceea ce mai rămânea din ea.

Se sprijini din nou printre creneluri, tocindu-și mâncile de culoarea lavandei, ale rochiei de doliu curtenesc, de piatra aspră care-i agăța firele de mătase. Urmări cu privirea în lumina dimineții drumul care pornea de la stâncile din vale și care curgea în jos pe coasta dealului, prin cetate, peste râu... și care ducea unde oare? Toate drumurile se uneau într-unul singur, se spunea. O mare rețea aruncată peste lume, care se despărțea și se reunea. Toate drumurile aveau două sensuri. Se spunea. *Eu vreau o cale fără de întors.*

Un suspin îngrozit care se auzi în spatele ei o făcu să-și întoarcă capul. Una dintre doamnele ei de companie stătea pe meterezele castelului, cu mâna la gură, făcând ochii mari și gâfâind din pricina urcușului. Zâmbi silit.

— Milady, v-am căutat peste tot. Dați-vă... dați-vă la o parte de marginea aia, haideți...

Ista își răsfrânse buzele într-un surâs ironic.

— Fii pe pace. Nu tânjesc să dau ochii cu zeii pe ziua de azi.

Ori în vreo altă zi. Nu mai vreau deloc.

— Nu mă aflu în cele mai bune relații cu ei.

O lăsă pe femeie să o apuce de braț și să pornească cu ea ca într-o plimbare întâmplătoare de-a lungul metrezelor castelului, înspre scările interioare, cu grijă, observă Ista, ocupând locul din afară, dintre Ista și hăul în care ar fi putut cădea. *Fii pe pace, femeie. Nu-mi doresc stâncile.*

Îmi doresc să iau calea pribegiei.

Gândul acela o făcu să tresară, aproape o șocă. Era un gând nou. *Un gând nou, eu?* Toate gândurile ei cele vechi păreau a fi la fel de firave și sfâșiate ca o bucată de împletitură lucrată și apoi sfâșiată și lucrată și sfâșiată din nou până când urzeala se rodea, devenind tot mai uzată, însă nicidecum mai mare. Dar cum i-ar fi fost *ei* cu puțință să plece la drum? Drumurile erau făcute pentru bărbați tineri, nu pentru femei trecute de prima tinerețe. Sărmanul orfan își strânse desaga și porni la drum în căutarea speranței pe care-o purta în suflet... o sumedenie de povești începeau în felul acela. Ea nu era săracă, nu era un băiat, iar inima îi era cu siguranță la fel de golită de orice nădejde așa cum numai viața și moartea erau în stare să redea speranța. *Dar am rămas și eu orfană, cu toate astea. N-o fi de-ajuns să mă facă vrednică de a porni la drum?*

Dădură ocol culmii castelului, îndreptându-se către turnul rotund în care se afla scara îngustă ce cobora în spirală până în grădina interioară. Ista aruncă o ultimă privire în zare, peste tufișurile ogârjite și copacii piper-niciți care se întindeau până sus, la zidul de apărare. Pe cărarea ce urca dinspre râpa nu prea adâncă ce înconjura castelul, un servitor târa după el un măgăruș,

încărcat cu lemne de foc, îndreptându-se către poarta din dos.

În grădina de trandafiri a răposatei sale mame, Ista încetini pasul, împotrivindu-se mâinii care-i forța brațul și o luă cu încăpățănare înspre tufișul de trandafiri încă desfrunzit.

— Sunt istovită, făcu ea. Am să mă odihnesc aici un pic. Poți să-mi aduci un ceai.

Își observă însoțitoarea întorcând în minte pe toate fețele riscurile ce și le asuma, privind-și prețioasa povară cu suspiciune. Ista se încruntă cu răceală. Femeia făcu o reverență.

— Da, milady, am să-i spun uneia din slujnice. Și am să mă întorc *de îndată*.

Nici nu mă așteptam să faci altcumva. Ista așteptă numai atât cât dădu femeia colțul donjonului, că țâșni imediat în picioare și alergă înspre poarta din dos.

Străjerul tocmai dădea drumul înăuntru servitorului și măgarului. Maiestuoasă, Ista trecu val-vârtej pe lângă ei, fără să întoarcă capul, prefăcându-se că nu aude întrebarea șovăielnică a străjerului care făcu după ea:

— Milady...?

O luă iute la picior pe cărarea abruptă. Buruienile și mărăcinișul pe lângă care trecea îi agățau trena rochiei și mantaua învolburată, ca niște mâini încleștate care încercau să o țină din drumul ei. Odată ieșită din raza vizuală și pierdută printre primii copaci, își iuți și mai tare pașii, aproape fugind. Obișnuia să alerge pe acea potecă care ducea la râu, pe vremea când era numai o fetiță. Înainte să devină ceva în raport cu ceilalți.

Nu mai era o fetiță acum, fu nevoită să recunoască. Era amețită și tremura atunci când strălucirea râului se ivi printre hățisuri. Se întoarse și o luă la pas de-a lungul malului. Cărarea își păstrase direcția pe care și-o amintea ea, ducând tot către podețul cel vechi de peste apă, iar apoi urcând din nou, către unul din drumurile principale care șerpuiau în jurul dealului către — sau dinspre — cetatea Valendei.

Drumul era plin de noroi și înfundat de urmele copitelor de cai; pesemne că ceata fratelui ei tocmai trecuse în drumul său către cetatea de scaun a provinciei Taryoon. El își petrecuse mult timp, în ultimele două săptămâni, încercând să o convingă să-l însoțească acolo, promițându-i odăi și doamne de companie în palatul lui, sub oblăduirea ochiului său protectiv și binevoitor, ca și cum n-ar fi avut ea destule încăperi, însoțitoare și ochi iscoditori și aici. O apucă în direcția opusă.

Doliul curtenesc și papucii din mătase nu erau veșminte cu care să mergi pe un drum de țară. Faldurile rochiei îi foșneau în jurul picioarelor de parcă se chinuia să răzbată prin niște ape adânci. Smârcurile îi îngreunau încălțările ușoare. Soarele care urca la zenit îi încălzea spatele înfășurat în mătase, făcând-o să asude așa cum nu se cuvenea unei adevărate doamne. Pași înainte, simțindu-se din ce în ce mai incomodată și mai ridicolă. Era o nebunie ce făcea ea. Era taman acel comportament care le puneă pe unele femei sub cheie, în vârfuri de turnuri, păzite de însoțitoare sărace cu duhul, și oare nu avusese ea parte destul de asemenea lucruri toată viața ei? Nu avea nici măcar haine de schimb la ea, vreun plan, vreun ban, baremi vreo vaidă de aramă. Își duse mâna la giuvaierurile pe care le purta la gât. *Putea scoate bani pe ele.* Da, de-o valoare prea mare însă — ce cămătar de la țară putea face față unei asemenea valori? Nu erau o sursă de bani; erau doar o țintă, o momeală pentru tâlhari.

Huruitul unei căruțe o făcu să-și ridice privirile de pe prundișul prin care își croia drum. Un țăran mâna un cal rotofei, trăgând din urmă o încărcătură de bălegar putred, cu care să-și îngrașe ogorul. Omul întoarse capul ca să se uite năucit la apariția ei pe drum. Ea îi răspunse printr-o înclinare plină de eleganță a capului — la urma urmei, ce altceva putea să facă? Era mai-mai să răbufnească într-un hohot de râs zgomotos, dar își înăbuși acea pornire indecentă și își văzu mai departe de mers. Fără să se uite înapoi. Neîndrăznind să o facă.

Bătuse cale mai bine de-un ceas când, în cele din urmă, simțindu-și picioarele ostenite de povara veșmântului lung, se împiedică, oprindu-se. Aproape că-i venea să plângă, copleșită de neputință. *Nu merge așa. Nu mă pricep cum să fac. N-am avut nicicând șansa să învăț să fac asta, iar acum sunt prea bătrână.*

Se auziră din nou zgomotele copitelor unor cai și un strigăt. O străfulgeră gândul că, printre altele, nu izbucise să-și facă rost de o armă, măcar un cuțit de purtat la cingătoare, cu care să se apere în fața unor atacuri. Se și văzu măsurându-și puterile cu un spadasin, orice spadasin, cu orice fel de armă ar fi fost ea în stare să apuce și să rotească în aer, și pufni. Nu reuși să-și imagineze decât o scurtă scenă, care nici măcar nu merita un efort de imaginație.

Aruncă o privire scurtă peste umăr și oftă. Ser dy Ferrej și un servitor veneau la trap apăsate în urma ei, făcând noroiul să sară în stropi de pe copitele cailor lor. Ista nu era, își spuse ea, îndeajuns de mânioasă, ori de nebună, încât să-și dorească să dea cu ochii de niște bandiți în locul lor. Poate că asta era baiul; poate că *îi lipsea* acea doză de nebunie. Adevărata sminteală nu cunoștea granițe. Era îndeajuns de nechibzuită încât să-și dorească să se avânte într-o nebunie de care nu era în stare — așa că tot ceea ce-i rămânea era o idee nebunească care nu-i folosea la nimic.

Sentimentul de vină îi strânse inima la vederea chipului roșu, trecut de sudori al lui Ser dy Ferrej, în timp ce acesta se oprise lângă ea.

— Roina! strigă el. Milady, ce căutați aici?

Aproape că pică de-a rostogolul din șa, ca să o apuce de mâini, holbându-se la fața ei.

— M-a istovit toată jalea de la castel. M-am hotărât să fac o plimbare prin soarele primăverii, ca să-mi mai ușurez mâhnirea.

— Milady, dar ați mers cale de cinci mile! Drumul asta nu-i potrivit pentru domnia voastră...

Da, nu-s potrivită eu pentru el.

— Fără nicio însoțitoare, fără gărzi — pe toți zeii, dar gândiți-vă la rangul și la siguranța domniei voastre! Gândiți-vă la părul meu alb! Mi-ați făcut părul măciucă cu plecarea asta!

— Îmi cer scuze din respect pentru părul dumitale alb, zise Ista cu o reală smerenie. Nu merit atâta grijă din partea dumitale, bunul meu dy Ferrej. Am vrut doar... să fac o plimbare.

— De altă dată să mă înștiințați, am să mă ocup eu de asta...

— De una singură!

— Sunteți văduva Rigăi Chalionului, declară ferm dy Ferrej. Sunteți nici mai mult, nici mai puțin decât *mama* Roinei Iselle, pentru numele zeilor! Nu se poate s-o luați la sănătoasa pe drum, ca o lele de la țară.

Ista suspină la gândul de a-și lua picioarele la spinare ca o fetișcană de la țară, nemaigândindu-se la ipostaza ei tragică. Cu toate că nu se îndoia că lelițele de la țară își aveau și ele tragediile lor și prea puțină simpatie idilică, așa cum aveau parte femeile de rangul ei. Dar nu avea nimic de câștigat dacă s-ar fi certat cu el în mijlocul drumului. Dy Ferrej îi porunci slujitorului să renunțe la calul lui, iar ea încuviință să fie urcată în șa. Poalele veșmântului pe care-l purta nu erau despicate ca pentru echitație, așa că i se strânseseră incomod în jurul pulpelor când încercă să se așeze în scări. Ista se încruntă din nou în vreme ce slujitorul îi luă hăturile din mână ca să dirijeze el calul.

Dy Ferrej se aplecă în șa și o apucă de mână ca să o consoleze, când o văzu cu ochii înlăcrimați.

— Știu, murmură el cu blândete. Moartea mamei dumneavoastră este o pierdere grea pentru fiecare dintre noi.

Eu am încetat să o mai jelesc de acum câteva săptămâni, dy Ferrej. Cândva își jurase că n-o să mai plângă și n-o să se mai roage vreodată, dar își încălcase ambele jurăminte în acele ultime zile îngrozitoare din odaia în care bolea mama ei. După aceea, nici plânsul, nici rugă-

ciunea nu mai păreau să-și aibă rostul. Se hotărî să nu-l mai tulbure pe intendentul castelului cu explicații, cum că plângea acum pentru ea și nu de durerea pricinuită de moartea mamei, nici de mânie. Mai bine să creadă că era afectată din cauza doliului; ea își consumase deja doliul.

Aproape la fel de istovit ca și ea de ultimele săptămâni de jale și oaspeți, nu o mai tulbură nici el cu alte discuții, iar servitorul nu îndrăzni să o facă. Rămase așezată în șaua calului care bătea din copite și lăsă drumul să se aștearnă din nou sub picioarele ei, asemeni unui covor care era strâns și pus la păstrare, refuzându-i-se întrebuițarea. Se întrebă la ce mai servea ea acum. Își mușcă buza și rămase cu privirea pierdută înainte, printre urechile ciulite ale calului. După un timp, calul flutură din urechi. Ista urmări direcția în care fornăi animalul și dădu cu ochii de o altă cavalcadă care se lăsa la vale pe un drum lăturalnic, vreo duzină-două de oameni călare pe cai și catări. Dy Ferrej se ridică în scări și privi suspicios, dar apoi se lăsă ușurat înapoi în șaua la vederea celor patru călăreți din avangardă, înveșmântați în tunici albastre și pelerine cenușii, uniforma oștenilor din frăția Ordinului Fiicei, a căror menire includea și transportul pelerinilor pe drum. Pe măsură ce alaiul se apropia, se putea vedea că membrii acestuia erau atât bărbați, cât și femei, cu toții gătiți în culorile zeității lor alese, sau cel puțin în măsura în care le permitea garderoba proprie, căci purtau panglici colorate la mâneci, ca simbol al sfintei lor destinații.

Cele două grupuri ajunseră în locul în care se uneau cele două drumuri, în același timp, iar dy Ferrej schimbă saluturi liniștitoare din cap cu oștenii din frăție, oameni neclintiți în sentimentul conștiinței ce-i anima, la fel ca și el. Pelerinii se uitară lung, cu neîncredere, la Ista, îmbrăcată în veșmintele ei fine și sobre. O femeie voinică, cu fața roșie — *cu siguranță că nu-i mai în vârstă decât mine* — îi zâmbi voioasă Istei. După o clipă

de nesiguranță, buzele Istei se arcuie în chip de răspuns și înclină și ea din cap. Dy Ferrej se interpuse cu calul între pelerini și Ista, însă scopul lui de a sta scut fu învins, atunci când femeia cea voinică trase de hățuri pentru a-și sili calul să dea înapoi, ca apoi să-l îmboldească cu genunchii pentru a porni la galop pe lângă el.

— Fie ca cei cinci zei să vă dea o zi bună, doamnă, pufăi femeia.

Calul ei bălțat și rotofei era supraîncărcat cu desagi îndesați și totuși, alți desagi erau atârnați de aceștia, legându-se și clătându-se la fel de nesigur ca și posesoarea lor. Calul se opri din galop, rămânând la pas, iar femeia își recăpătă suflul, îndreptându-și pălăria de paie. Purta verdele Mamei, asortat la niște nuanțe mai închise, convenite unei văduve, însă panglicile împletite care-i înconjurau mânecile indicau tot panteonul: albastru împletit cu alb, verde cu galben, roșu cu portocaliu, negru cu gri și alb cu crem.

După un moment de ezitare, Ista dădu din nou din cap:

— Și dumitale.

— Suntem pelerini din ținuturile Baociei, anunță liniștitor femeia. Călătorim spre altarul morții miraculoase a Cancelarului dy Jironal, din Taryoon. Mă rog, cu excepția bunului Ser dy Brauda de colo.

Făcu un semn cu capul înspre un om mai în vârstă, în nuanțe maronii stinse, care purta o emblemă roșu-cu-portocaliu, ce-i arăta supunerea față de Fiul Toamnei. Un tânăr echipat în culori mult mai vii mergea călare alături de acesta, aplecat în șa, cu o căutătură urâtă, abia stăpânită în direcția femeii îmbrăcate în verde.

— El își duce băiatul, cel de colo — nu-i așa că-i un flăcău frumușel, ei?

Băiatul se trase un pic înapoi și își fixă privirea înainte, îmbujorându-se tot, ca pentru a se armoniza

cu fundele pe care le purta pe mâneci; tatăl lui nu reuși să-și reprime un zâmbet.

— ...tocmai la Cardegoss ca să fie investit în Ordinul Fiului, așa cum a fost și tăticii lui înainte, precis. Ceremonia o să fie celebrată de însuși sfântul general, Principele-Consort Bergon! Ce n-aș da să-l văd și eu. Se zice că-i un bărbat tare chipeș. Țărutul ibranez, de unde vine el, este vestit pentru creșterea aleasă a tinerilor. Va trebui să-mi caut un motiv ca să mă rog în Cardegoss și eu, și să-mi desfăt privirile-mi bătrâne cu așa o frumusețe.

— Într-adevăr, făcu Ista pe un ton neutru la auzul acelei descrieri anticipative, dar, în linii mari, destul de exactă, făcută ginerelei ei.

— Eu sunt Caria din Palma. Am fost nevasta unui șelar de-acolo, până de curând. Acum sunt văduvă. Și dumneata, preabună doamnă? Tovarășul ăsta posac al dumitale, ți-e bărbat?

Ascultând cu o evidentă dezaprobare asemenea familiarității pe care și le îngăduia obositoarea femeie, intendentul castelului avu o tentativă de a-și trage calul înapoi de căpăstru ca să o facă să înceteze, dar Ista îl opri, ridicând o mână.

— Fii pe pace, dy Ferrej.

El ridică din sprâncene, dar dădu din umeri și își ținu gura.

Ista zise în continuare către femeia pelerin:

— Sunt o văduvă... din Valenda.

— Chiar așa? Ca să vezi, și eu la fel, îi întoarse femeia vorba, cu vioiciune. Primul meu bărbat era de acolo. Cu toate că am îngropat trei soți la un loc, declamă femeia ca și cum asta ar fi fost vreo realizare. Adică nu laolaltă, bineînțeles. Fiecare pe rând.

Își iți capul, plină de curiozitate la vederea veșmintelor de doliu ale Istei, ce-i trădau clasa socială.

— Abia l-ai îngropat pe-al dumitale, conită? Păcat. Nu-i de mirare că arăți așa de tristă și de palidă, atunci. Ei, draguță, să știi că-i greu, mai ales cu primul. La

început, îți vine să mori — așa am pățit eu — dar atunci vorbește doar frica din tine. Lucrurile intră pe făgaș din nou, n-ai grijă!

Ista schiță un zâmbet și clătină din cap în semn de ușoară dezaprobare, dar nu simți impulsul de a-i corecta femeii impresia greșită. Pe dy Ferrej îl mâna clar imboldul de a-i dezumfla acelei ființe tot avântul de a o aborda pe roină atât de direct, făcându-i acesteia cunoscut rangul Istei, și prin urmare, și pe al său, și poate că ar fi pus-o pe goană, însă Ista își dădu seama, ușor surprinsă, că o găsea amuzantă pe Caria. Gargariseala văduvei nu-i dispăcea și nu vroia ca aceasta să se oprească.

Și după câte se vădea, nici nu avea de gând să se oprească. Caria din Palma arătă înspre tovarășii ei de călătorie, făcându-i Istei o relatare cu verzi și uscate despre popasurile, originile și sfintele lor țeluri, iar dacă aceștia s-ar fi îndepărtat din raza auditivă, i-ar fi împuiat capul și cu păreri gratuite, referitoare la moravurile și comportamentul lor. În afară de amuzatul veteran, devot al Fiului Toamnei, și băiatul îmbujorat al acestuia, procesiunea mai includea patru bărbați care făceau parte dintr-o frăție a țesătorilor, ce mergeau să se roage la Părintele Iernii pentru un rezultat favorabil al unui proces în justiție; un bărbat care purta panglicile Maicii Verii, ce se ruga pentru siguranța uneia din fiicele sale, căreia i se apropia sorocul să nască; și o femeie ale cărei mâneci arătau supușenia față de Fiica Primăverii, ce își dorea un bărbat pentru fiica ei. O femeie zveltă în niște robe frumos croite, de acolită a Ordinului Mamei, care avea o slujnică și doi servitori numai ai ei, se dovedi a fi nu moașă, nici doftoreasă, ci revizor. Un neguțător de vinuri călătorea ca să aducă mulțumiri și să-și reinnoiască jurământul de credință față de Tată pentru că se întorsese teafăr și nevătămat acasă cu caravana sa, pe care fusese la un pas să și-o piardă cu o iarnă în urmă în trecătorile înzăpezite din munții de la granița cu Ibra.